

Beszámolók

ÖSSZEFOGLALÓ

az 1988/1989-es tanév lektori jelentései alapján

I. Az 1988/89-es tanévben 49 magyarországi vendégoktató tanított a különböző egyetemeken. Jelentéseik elsősorban a szakmai munkára összpontosítottak: felhívták a figyelmet a Magyarország iránt megnövekedett érdeklődésre és ennek következményeire, beszámoltak a magyar napok és hetek rendezvényeiről; hangsúlyozták a helyi tananyagkészítés és jegyzetírás fontosságát; lehetőséget kértek a hallgatók számára a debreceni nyári egyetemen való részvételre, valamint az egyetemi részképzésre. Több helyütt lehetővé vált a lektorátusi munka továbbfejlesztése, így Krakkóban magyar tanszék nyílik, Belgrádban a tervek szerint a finnugor szaklektorral együtt hoznak létre tanszéket, Helsinkiben főszak lesz a magyar, a vidéki francia egyetemeken pedig a párizsi "licence"-hez igazítják az oktatást. Egyelőre bizonytalan a lisszaboni és a New Jersey-i magyaroktatás jövője.

Az életkörülményekre vonatkozóan csak azokban a lektori jelentésekben van utalás, ahol anyagi vagy elhelyezési problémák vannak. Ezek a gondok vagy az illető ország politikai helyzetében végbement változásokból, vagy a lakáskörülmények elégtelenségéből vagy a lakbérkiegészítés pontatlan érkezéséből adódnak. A munkakörülmények negatív jellemzői több helyen az önálló helyiség /legalább asztal, szék, könyvszekrény/ hiánya és az alacsony technikai színvonal.

Az alábbiakban először a szakmai eseményeket, javaslatokat soroljuk fel, majd a munkakörülményekre, továbbá az életkörülményekre vonatkozó legfontosabb utalásokat foglaljuk össze. Helyi tapasztalatok hiányában csak a jelentésekben megfogalmazottakra, a vendégoktatók személyes véleményére hagyatkoztunk, az értékeléstől egyelőre el kell tekintenünk. A vendégoktatók egy része a többszöri figyelmeztetés és kérés ellenére nem készített beszámolót. A múlt tanévről az alábbi oktatóhelyekről küldtek jelentést:

Alcalá de Henares
Aix-en-Provence /uráli nyelvészet/
Belgrádi Magyar Lektorátus
Berlin - Humboldt Egyetem
Berlin - Humboldt Egyetem
Bloomington - Magyar Tanszék
Bordeaux-i Egyetem
Brno - Egyetem

Biszkú Judit
Angel Éva
Nagy József
Tarnói László
Majorosné Csonka Csilla
Szabados Márta
Korompay Klára
B.Nádor Orsolya

Hanoi Idegennyelvi Egyetem	Szabóné Nyíri Zsuzsanna
Helsinki Egyetem	Dr.Szathmári István
Krakkói Jagello Egyetem	Dósa Márta
Lille-i lektori oktatóhely	Máté Györgyi
Lisszaboni Klasszikus Egyetem	Dr.Rózsa Zoltán
Ljubljanai Edward Kardelj Tudomány- egyetem Magyar Lektorátusa	Lukács István
Lyoni Jean Moulin Egyetem	Dr.Kálmán Péter
Maribori Egyetem Pedagógiai Kar	Dr.Molnár Zoltán
Moszkvai Állami Lomonoszov Egyetem	Dr.Gremsperger László
New Brunswick	Dr.Bárdos Jenő
Nyitra - Pedagógiai Kar	Vörös Ottó
Sorbonne Nouvelle Paris III.	Magyar Miklós
Párizsi INALCO	Zirkuli Péter
Pekingi Idegen Nyelvek Egyeteme	Józsa Sándor
Pozsonyi Komenský Egyetem	Dr.Mokány Sándor
Sumeni Pedagógiai Főiskola-Bulgária	Dr.Bazsó Zoltán
Szófiai Kliment Ochridski Egyetem	Szűcs József
Magyar Tanszék	
Szófiai Kliment Ochridski Egyetem	Dr.Jakócs Dániel
Magyar Lektorátusa	Kovács Magdolna
Turkui Egyetem	Nagy Beáta
Zágrábi Egyetem	

II.A/ SZAKMAI ESEMÉNYEK, JAVASLATOK

<u>Alcalá de Henares</u>	- 1 hallgató középfokú nyelvvizsgát tett; részvétel a Magyar Napok rendezvényso-rozatán;
<u>Belgrád</u>	- nemcsak fakultatív, hanem 2.nyelvként is választható a magyar --- esély a tanszéki szervezeti forma megvalósí-tására;
<u>Berlin</u>	- nőtt a hungarológia presztízse, dokto-randus szemináriumot indítottak, fordító- és tolmácsképzés Lipcsében /1 hónap/, megjelent a "Berliner Beiträge zur Hungarologie" 3.kötete, folyamatosan készülnek a helyi jegyzetek;
<u>Brno</u>	- lehetővé kellene tenni a 8 hallgató magyarországi részképzését;
<u>Helsinki</u>	- ünnepség a 60 éves "Unkarilainen laitos" tiszteletére; megalakult a Hungarológiai Bizottság;

- főszak lesz a magyar;
- Krakkó - magyartanítás a Pálos kolostorban is, több helyet kérnek a nyári egyetemre;
- Lille - felkészülés a "licenciátusra"; lehetőség mutatkozik egy kisebb tanszék megalapítására;
- Ljubljana - élénk érdeklődés a kétnyelvű és a szlovén anyanyelvű hallgatók között /6 csoport indult/;
- Lyon - a magyaroktatás helyi továbbfejlesztésével igazodnak a párizsi magyar licence-hez 1989/90-től vendégtanár fog tanítani a Lyon II. egyetemen;
- Maribor - lektori tanácskozást szerveztek a Jugoszláviában tanító magyar lektoroknak;
- New Jersey - igény lenne a folyamatos magyaroktatásra; univerzális felkészültségű, kultúrdiplomáciai adottságú szakemberekre van szükség; CÉL: a magyarnak mint mellékszoknak az elfogadása;
- Nyitra - meg kellene hívni a diákokat a magyarországi OTDK-ra, rendszeres nyelvjárási gyűjtőmunkát végeznek;
- Párizs - tudományos konferencia a PMI fennállásának 60.évfordulója alkalmából, megkezdődött a Bibliothéque Nationale magyar anyagának a feltárása, szükség lenne a hungarológiai központok közötti tapasztalatcserére;
- Peking - folyamatosan készülnek a helyi jegyzetek;
- Szófia - emelkedett a magyar tanszék szakmai színvonala, jubileumi ülés a magyar tanszék fennállásának 5.évfordulóján; Sipos István és Nagyszentpéteri Géza munkájának elismerését szorgalmazzák;
- Turku - előadások a Finn-Magyar Baráti Társaságban, segítségadás a finn iskolában rendezett magyar héthez /1988 őszén/;
- Zágráb - intenzív nyelvtanfolyamot szerveztek a Lámpágyárban, részvétel az Ady Endre Magyar Kultúrkör programjának megszervezésében,

javasolja a lektor, hogy hozzanak létre a kétnyelvű tankönyvkiadást vizsgáló munkacsoportot.

B/ MUNKAKÖRÜLMÉNYEK, OKTATÁSI FELTÉTELEK

- Belgrád - egyelőre nincs önálló helyiség, szegényes a felszereltség;
- Brno - nincs önálló asztal, hely a könyveknek /maga a kabinet is kis helyen szorul össze/; gyenge a technikai felszereltség;
- Hanoi - romos tanterem, villany, ablak nincs, a tankönyvek már erősen elhasználódtak;
- Krakkó - a foglalkozásokat a lektor lakásán tartják, az 500 kötetes lektori könyvtár 3 helyen van, gyenge a technikai felszereltség; nincs önálló helyiség;
- Lille - javult a tanteremhelyzet;
- Ljubljana - tanteremhiány, gyenge felszereltség, a taneszéki könyvtár gazdag, de rendezetlen, kevés folyóiratot kaptak;
- Maribor - kiemeli a követség, a MVSZ és a szlovén hivatalok segítőkészségét;
- Moszkva - szerény tárgyi feltételek /nincs saját asztala sem/;
- Peking - év közben bizonytalan lett a helyzete — anyagi okokból belső erővel kívánták megoldani a magyaroktatást /később a helyzet rendeződött/;

C/ ELHELYEZÉS, ÉLETKÖRÜLMÉNYEK

- Belgrád - lakás helyett diákszállóban helyezték el;
- Brno - lakás helyett kollégiumi elhelyezés /júliusban megoldódott/;
- Hanoi - rosszabb helyzetben van, mint a többi kint dolgozó magyar;
"a MM a Budapesten kapott dongból valamilyen formában próbálja biztosítani a normális élethez szükséges anyagiakat";

- Krakkó
- a fizetés többszöri emelés ellenére sem tudja követni az inflációt --- valutában is szükség lenne kiegészítésre; lakáscserére akarták kényszeríteni /ellenindok: az órákat a lakásán tartja/;
- Nyitra
- csak 1-1 évre szóló tartózkodási engedélyt kapott, esetenkénti hivatali zaklatásban van része;
- Párizs
- az induláskor kapott előleg nem fedezi az előre fizetendő 3 havi lakbér összegét (5.000.-F/hó) --- a vendégtanár megalázó baráti kölcsönökre kényszerül, a kiegészítés késve érkezik;
- Peking
- a politikai helyzet változása miatt felbomlott májusban a rend, a lektornak be kellett költöznie a nagykövetségre; 2 szobás szerény berendezésű lakást kapott /konyha nincs/; a berendezésben a követség segítette;
- Sumen
- a bolgárok szerint késve érkezett, ezért csak a fizetése egy részét kapta meg /érkezés: október 12. a kapott értesítés szerint tanévkezdés időpontja október 15. -- valójában október 17./; a lektor szerint a helyére pályázó sumeni kolléga miatt vált lehetetlenné a helyzete /az illető a minisztériumnak adott tájékoztatása ellenére nem volt soha magyar nyelvoktató/.